

לב לדעת

ידע מצמיח תנוף

הולדה

תלמוד בבלי מסכת נדה דף לא עמוד א

תנו רבנן שלשה שותפין יש באדם- הקב"ה ואביו ואמו.
אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין.
אמו מזרעת אודם שממנו עור ובשר ושערות ושחור שבעין
והקב"ה נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל
וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפניהם .

תלמוד בבלי, סוטה, דף יא, עמוד ב

דרש רב עזריא: בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים.

בשעה שהולכות לשאוב מים הקב"ה מזמן להם דגים קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים
ובאות ושופתות שתי קדירות אחת של חמין ואחת של דגים ומוליכות אצל בעליהן לשדה ומרחיצות אותן
וסכות אותן ומאכילות אותן ומשקות אותן ונזקקות להן בין שפתים שנאמר (תהילים סח) אם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין
לְשִׁפְתַיִם - בשכר תשכבון בין שפתים זכו ישראל לביזת מצרים שנאמר (תהילים סח) כִּנְפֵי יוֹנָה נִחְפְּהָ בַּכֶּסֶף
וְאֶבְרֹתֶיהָ בִּירְקָרֶק חֲרוּץ

וכיון שמתעברות באות לבתיהם וכיון שמגיע זמן מולדיהן הולכות ויולדות בשדה תחת התפוח שנאמר
(שיר השירים ח) תחת התפוח עורתיך שְׁמָה חֲבֵלְתֶךָ אִמָּךְ שְׁמָה חֲבֵלְתֶךָ יִלְדֶתְךָ
והקב"ה שולח משמי מרום מי שמנקיר ומשפיר אותן כחיה זו שמשפרת את הולד שנאמר (יחזקאל טז)
ומולדותיך ביום הולדתך לא כרת שְׂרָף וּבְמִים לא רִחַצְתָּ לְמַשְׁעֵי¹ ומלקט להן שני עגולין אחד של שמן

¹ יחזקאל פרק טז

- ומולדותיך ביום הולדתך לא כרת שְׂרָף וּבְמִים לא רִחַצְתָּ לְמַשְׁעֵי וְהַמְלַח לא הִמְלַחְתָּ וְהַחֲמֵל לא חֲמַלְתָּ:
(ה) לא חסה עליך עין לעשות לך אחת מאלה לחמלה עליך ותשליכי אל פני השדה בגעל נפשך ביום הולדתך אתך:
(ו) ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיה ואמר לך בדמיה חיי:
(ז) רבבה קצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים שדים נכנו ושערך צמח ואת ערם וערתי:
(ח) ואעבר עליך ואראך והנה עתך עת דדים ואפרש כנפי עליך ואכסה ערותך ואשבע לך ואבא בכרית אתך נאם ה' אלוהים ותהי לי:
(ט) וארחצה במים ואשטף דמיה מעליך ואסכה בשמן:
(י) ואלבישה רקמה ואנעלה תחש ואחבשה בשש ואכסה משי:
(יא) ואעדה עדי ואתנה צמידים על ידיך ורביד על גרוניך:
(יב) ואתן נזם על אפך ועגילים על אזניך ועטרת תפארת בראשך:
(יג) ותעדי זהב וקספי ומלבושה שש ומשי ורקמה סלת ודבש ושמן אכלת ותיפי במאד מאד ותצלחי למלוכה

ידע מצמיח תנוף

ואחד של דבש שנאמר (דברים לב) וינקהו דבש מסלע וישמן מחלמיש צור וכיון שמכירין בהן מצרים באין להורגן ונעשה להם נס ונבלעין בקרקע ומביאין שוורים וחורשין על גבן שנאמר (תהילים קכט) על גבי חרשו חרשים האריכו למעניהם:

לאחר שהולכין היו מבצבצין ויוצאין כעשב השדה שנאמר (יחזקאל טז) רבבה כצמח השדה נתייף וכיון שמתגדלין באין עדרים לבתיהן שנאמר (יחזקאל טז) ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים אל תקרי בעדי עדים אלא בעדרי עדרים וכשנגלה הקב"ה על הים הם הכירוהו תחלה שנאמר (שמות טו) זה אלי ואניוהו

רבן גמליאל ובתו

בראשית רבה פרשה כו

רבן גמליאל אסיב ברתיה. (נישאה ביתו)

אמרה ליה (לו): אבא, צלי עלי! (התפלל עלי)

אמר לה: לא יהי לך מחזורי להכא. (לא יהיה עליך לחזור לכאן)

ילדה בן זכר

אמרה ליה! אבא, צלי עלי! (התפלל עלי)

אמר לה: לא ישלה 'ווי' מפומך. (לא ייפסק 'ווי' מפוך)

אמרה לו: אבא, שתי שמחות שבאו לי אתה מקללני!?

אמר לה: תרתיהן צלוונן! (שתיהן תפילות)

מן גו דאת הוויא שלם בביתך, לא יהי לך מחזורי להכא.

(מתוך שיהיה לך שלום בביתך - לא תצטרכי לחזור לכאן)

ומן גו דהוי בריך קיים, לא ישלה 'ווי' מפומך.

ווי דלא שתי ברי, ווי דלא אכל ברי, ווי דלא אזיל ברי לבי כנשתא.

(ומתוך שיהיה בנך חי - לא יפסק 'ווי' מפוך - ווי שלא שתה בני, ווי שלא אכל בני, ווי שלא הלך בני לבית

הכנסת)